

MINISTER
Rodziny, Pracy i Polityki Społecznej

Warszawa, dnia 23 stycznia 2019 r.

DUS.II.053.1059.2018.MJ

Zawiadomienie o sposobie załatwienia petycji

Minister Rodziny, Pracy i Polityki Społecznej, działając na podstawie art. 13 *ustawy z dnia 11 lipca 2014 r. o petycjach* (Dz. U. z 2018 r. poz. 870), uprzejmie zawiadamia, że Pani petycja z dnia 5 grudnia 2018 r., dotycząca zmiany przepisów *ustawy z dnia 17 grudnia 1998 r. o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych* (Dz. U. z 2018 r. poz. 1270, z późn. zm.), zwanej dalej „ustawą emerytalną”, określających zasady przyznawania wdowie renty rodzinnej – została rozpatrzona negatywnie.

Uzasadnienie

Renta rodzinna przysługuje uprawnionym członkom rodziny osoby, która w chwili śmierci miała ustalone prawo do emerytury lub renty z tytułu niezdolności do pracy lub spełniała warunki wymagane do uzyskania jednego z tych świadczeń (art. 65 ust. 1 *ustawy emerytalnej*).

Wdowa ma prawo do renty rodzinnej, jeżeli spełnia warunki określone w art. 70 ust. 1 i 2 *ustawy emerytalnej*, czyli:

- 1) w chwili śmierci męża osiągnęła ona wiek 50 lat lub była niezdolna do pracy albo
- 2) wychowuje co najmniej jedno z dzieci, wnuków lub rodzeństwa uprawnione do renty rodzinnej po zmarłym mężu, które nie osiągnęło 16 lat, a jeżeli kształci się w szkole - 18 lat życia, lub jeżeli sprawuje pieczę nad dzieckiem całkowicie niezdolnym do pracy oraz do samodzielnej egzystencji lub całkowicie niezdolnym do pracy, uprawnionym do renty rodzinnej.

Prawo do renty rodzinnej nabywa również wdowa, która osiągnęła wiek 50 lat lub stała się niezdolna do pracy po śmierci męża, nie później jednak niż w ciągu 5 lat od jego śmierci lub od zaprzestania wychowywania osób wymienionych wyżej.

Warunkiem nabycia prawa do renty rodzinnej przez wdowę jest - poza spełnieniem przesłanek określonych w art. 70 ust. 1 i 2 *ustawy emerytalnej* - pozostawanie przez małżonków do dnia śmierci jednego z nich w stanie faktycznej wspólności małżeńskiej.

Zgodnie z wykładnią pojęcia „pozostawanie we wspólności małżeńskiej”, dokonaną przez Sąd Najwyższy - przez wspólność małżeńską należy rozumieć rzeczywisty, a nie tylko formalny, potwierdzony aktem małżeńskim, związek łączący dwoje ludzi, obejmujący wspólne zamieszkiwanie i prowadzenie gospodarstwa domowego, wspólne pożycie, wierność i pomoc w działaniu dla dobra założonej przez siebie rodziny.

Ciężar dowodu niepozostawania w tej wspólności spoczywa na organie rentowym. Jeżeli organ rentowy kwestionuje prawdziwość oświadczenia wdowy lub wdowca o pozostawaniu we wspólności małżeńskiej, to musi udowodnić, iż stan faktyczny był inny niż przedstawiony w oświadczeniu. Zweryfikowanie odmownej decyzji rentowej opartej na wskazywanych przez organy rentowe okolicznościach świadczących o niepozostawaniu małżonków, do dnia śmierci jednego z nich, w faktycznej wspólności małżeńskiej należy do sądów ubezpieczeń społecznych.

Wspólność małżeńska, a więc istniejąca między małżonkami więź emocjonalna, fizyczna czy też ekonomiczna, nie jest zależna od długości trwania związku małżeńskiego, dlatego ustawodawca nie uzależnił przyznania renty rodzinnej od okresu pozostawania w związku małżeńskim, a tym bardziej od domniemanych motywów wstąpienia w związek małżeński. Wystarczającym kryterium jest zachowanie do dnia śmierci jednego z małżonków realnych więzi w ich rozmaitych wspólnotowych przejawach, w tym także w udzielaniu pomocy i opieki w chorobie.

W związku z powyższym Pani propozycja aby renta rodzinna przysługiwała pod warunkiem, że małżeństwo trwało co najmniej przez 20 lub 25 lat została rozpatrzona negatywnie.

dup.
MINISTER
Martin Zieleniecki
PODSEKRETARZ STANU

Pouczenie

Zgodnie z art. 13 ust. 2 *ustawy o petycjach*, sposób załatwienia petycji nie może być przedmiotem skargi.